

GESPREKSTOOL NASK



GESPREKSTOOL NASK

Tijdens de lerarenopleiding doen studenten vakdidactische kennis en inzichten op die zijn voortgekomen uit onderzoek. Ter voorbereiding en bij aanvang van de hoofdfase van de lerarenopleidingen leren zij deze kennis te herkennen en toe te passen in simulatieonderwijs.

Dit onderwijs heeft tot doel om de "vakdidactische gereedschapskist" van studenten dusdanig te vullen zodat zij tijdens WPL2a, WPL2b en WPL3 de vakdidactische aspecten kunnen herkennen in de stage-ervaringen en hiermee vervolgens gericht kunnen oefenen. Dit doen ze met persoonlijke leerdoelen en leertaken. Het blijkt voor studenten niet gemakkelijk te zijn om hun vakdidactische kennis en inzichten in te zetten in de voorbereiding en uitvoering van hun onderwijs. Begeleiders kunnen studenten helpen om deze koppeling te maken m.b.v. een begeleidingsgesprek. Deze gesprekstool is bedoeld als hulpmiddel voor het voeren van deze gesprekken.

OPBOUW GESPREKSTOOL

In deze gesprekstool zijn drie aparte gesprekskaarten te onderscheiden, die ieder geschikt zijn voor een bepaald begeleidingsgesprek. De eerste kaart is geschikt voor een gesprek voorafgaand aan de les(sen), de tweede voor een gesprek na afloop van de les(sen) en de derde voor een gesprek over de voortgang van de vakdidactische ontwikkeling. De drie kaarten bevatten enkele hoofd- en deelvragen. De deelvragen zijn geschikt om op de hoofdvragen door te vragen.

A. NAAR AANLEIDING VAN DE LESVOORBEREIDING

– VOORAFGAANDE AAN DE LES(SEN)

De onderstaande zes vragen komen overeen met de stappen uit de tekst “NaSk-onderwijs voorbereiden” waarover de studenten beschikken. Als begeleider kun je de student naar deze teksten vragen of doorverwijzen.

1. WAT WIL JE DE LEERLINGEN LEREN?

- Wat zijn de curriculumeisen voor deze NaSk-inhoud?
- Wat zijn voor leerlingen interessante contexten om het relevant te maken?
- Wat zijn de belangrijkste begrippen en wat zijn de relaties hiertussen?
- Wat zijn de specifieke leerdoelen?

2. VOORZIE JE AFFECTIEVE OF COGNITIEVE PROBLEMEN BIJ DEZE NASK-INHOUD?

- Voorbeelden: zie overzicht laatste bladzijde
- Welke voorkennis is benodigd?
- Welke problemen verwacht je bij deze inhoud?
- Welke misconcepten kunnen tot begripsproblemen leiden?
- Hoe ga je proberen dit te voorkomen?
- Van welk ontwerpprincipe(s) ga je gebruik maken?

3. HOE GA JE LEERLINGEN DEZE LEERDOELEN LATEN BEREIKEN?

- Welke leeractiviteiten laat je leerlingen uitvoeren?
- Waarom deze leeractiviteiten en waarom in deze volgorde?

4. WELKE LEERMIDDELEN GA JE OP WELKE MANIER GEBRUIKEN?

Voorbeelden: teksten, afbeeldingen, uitleg, materiële of immateriële modellen, leerlingenpractica, demonstraties

- Welke leermiddelen zijn nodig voor de leeractiviteit?
Welke ga je gebruiken en waarom?
- Welke aandachtspunten komen naar voren uit de analyse van deze leermiddelen?

5. WAT GA JIJ DOEN OM DEZE LEERACTIVITEITEN GOED TE FACILITEREN?

- Hoe ga je controleren of de juiste voorkennis aanwezig is?
- Hoe ga je de leeractiviteiten aansturen (samen met de TOA)?
- Hoe ga je monitoren of deze leeractiviteiten goed verlopen?
- Hoe ga je controleren of de leerdoelen zijn behaald?

6. WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE VAKDIDACTISCHE KEUZES DIE JE HEBT GEMAAKT?

- Waar heb je deze keuzes op gebaseerd?
- Wat heb je nodig om deze keuzes te evalueren?

B. NAAR AANLEIDING VAN DE LESUITVOERING

– NA AFLOOP VAN DE LES(SEN)

1. WAT DENK JE DAT DE LEERLINGEN VAN JOUW LES VONDEN?

- Denk je dat leerlingen de inhoud relevant en legitiem vonden?
- Waaraan merkte je dat?

2. HEBBEN DE LEERLINGEN DE LEERDOELEN BEHAALD?

- Hoe weet je dat of hoe heb je dat gecontroleerd?
- Zo niet, waardoor was dat niet mogelijk?
- Wat ging niet volgens plan?
- Hoe zou je dit in een volgende les op een andere manier kunnen vormgeven?

3. HOE ZIJN DE LEERACTIVITEITEN VERLOPEN?

- Hoe weet je dat of hoe heb je dat gecontroleerd?
- Hoe reageerden leerlingen op de leeractiviteiten?
- Werkten de leermiddelen of de instructies zoals jij beoogd had?
- Zo niet, wat ging er anders dan je had verwacht? Hoe zou dat komen?
- Hebben de leerlingen de leeractiviteiten kunnen uitvoeren zoals jij beoogd had?
- Hoe zou je dit in een volgende les op een andere manier kunnen uitvoeren?

4. WELKE ANDERE VAKDIDACTISCHE KEUZES ZOU JE BIJ EEN VOLGENDE UITVOERING VAN DEZE LES KUNNEN MAKEN?

5. CONCLUSIE: WAT ZIJN VOOR JOU DE BELANGRIJKSTE VOORNEMENS N.A.V. DEZE LES?

C. JOUW VAKDIDACTISCHE ONTWIKKELING

1. WAT IS JE VAKDIDACTISCHE LEERVRAAG/LEERDOEL?

- Wat is daarvan de aanleiding? Waarom heb jij dit doel?
- Wanneer is jouw leervraag voldoende beantwoord of je leerdoel voldoende behaald?

2. HOE DENK JE DEZE LEERVRAAG TE BEANTWOORDEN OF DIT LEERDOEL TE BEREIKEN?

Werkplekbegeleiders kunnen deze bij studenten opvragen.

- Welke leertaken ga je uitvoeren om dit te realiseren?
- Welke literatuur kun je hierbij gebruiken en waar denk je dit te kunnen vinden?
- Wat heb je voor dit leerproces nodig en van wie?
- Waarop heb je tussentijds feedback nodig?
- Wanneer verwacht je dit leerdoel te hebben bereikt? Wat is je planning?

3. NA BEANTWOORDEN VRAAG OF BEREIKEN DOEL: HOE BEN JE HIERIN GESLAAGD?

- Hoe is het proces verlopen?
- Wat is anders gegaan dan je had verwacht?
- Wat heb je van dit proces geleerd voor je toekomstige ontwikkeling?

LIJST MET VAKDIDACTISCHE THEMA'S NASK

1. AFFECTIEVE ASPECTEN VAN NASK-LEREN

- Oriëntatie
- Perspectief
- Legitimatie
- Relevantie
- Het beeld van NaSk en verschillen in voorkeuren
- Beroepen en beroeps-perspectieven
- Fenomenen
- Leefwereld en contexten

2. COGNITIEVE ASPECTEN VAN NASK-LEREN

...betreffende denkbeelden

- Voorkennis
- Alternatieve denkbeelden (pre- of misconcepten)
- Conceptual change
- Analogieën
- Modellen en simulaties
- Grafische voorstellingen
- Begrippennetwerken

...betreffende vaktaal

- Leefwereld- en vaktaal
- Impliciet-expliciet
- Vaktaal op niveau van waarnemen en benoemen
- Vaktaal op beschrijvend niveau
- Vaktaal op theoretisch niveau
- Verklaringen
- Karakteristieke en variabele kenmerken
- Dingen-Ondingen-Processen-Eigenschappen
- Grootheden-Eenheden
- Symbolen
- Formules
- Micro-Macro
- Definities

...betreffende rekenen

- Grootheden-eenheden
- Kwalitatief-kwantitatief
- Verkennen van rekenopdrachten
- Verkennen van formules
- Rekenen met verhoudingen
- Formules en tabellen gebruiken

...betreffende kennis en vaardigheden over NaSk

- Oorzaak en gevolg
- Meten
- Patronen, relaties en verbanden
- Leren onderzoeken en ontwerpen
- Modelleren en model-denken
- Nature of Science

3. NASK-DOCEREN DOOR DE DOCENT

...betreffende practica

- Effectiviteit 1 en effectiviteit 2 (de Vork)
- Practicumvoorschriften analyseren en opstellen
- Organisatie en instructie
- Demonstratieproeven
- Fenomenen tonen en verkennen
- Zichtbaar- en waarneembaarheid
- Practica evalueren/bespreken

...betreffende onderwijsvoorbereiding

- Doelkennis en leerdoelen
- Ontwerpprincipes
- Voorbereiden leeractiviteiten
- Vakvragen stellen
- Lesfasen
- Maken van en zoeken naar leermiddelen (tekst, afbeeldingen, opgaven)
- Analyseren, selecteren en aanpassen van leermiddelen
- Voorbereiden van NaSk-doceergedrag (instructies, uitleg, voordoen van vaardigheden)